

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Neprilagojena pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in odgovorni urednik: Stjepan Godina. Lastnik koncesije lista „Edinosti“ — Tiskarna „Edinosti“, vpisane zadruge s omejenim poslovanjem v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnine znaša: Za celo leto K 24—
za pol leta 12—
za tri mesece 6—
za nedeljsko izdajo na celo leto 5-20
za pol leta 2-60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 6 vinarjev zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vrn. Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov mm po 20 vrn.

Oglasi v tekstu lista do pet vrst K 5— vsaka nadaljna vrsta 2—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev. Oglase sprejema inšertni oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plača in tožila se v Trstu.

Uprava in inšertni oddelček se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštahranilnični račun št. 841.652.

Boji v Galiciji se nadaljujejo. - Spopad francoske križarke z našimi torpedovkami.

Neresnična srbska poročila o zmagah v Bosni. - Boji v Belgiji. - S francoskega bojišča nikakršnih poročil.

Sporočilo našega glavnega stana.

DUNAJ, 20. (Kor.) Uradno se razglasi: 20. oktobra, opoldne. Bitka v srednji Galiciji je zlasti severno od reke Strwiža postala še silnejša. Naš napad vedno napreduje proti vzhodu. Za posamezne posebej važne višine se je na obeh straneh borilo s skrajno ljutostjo. Vsi sovražniški polkusi, da bi nam odvzel Magiero, so se ponesrečili. Nasprotno pa so zavzele naše čete »drevesno višino« severovzhodno od Tyszkowic, za katero se je vršil hud boj. Južno od Magiere je sovražnik vržen iz več vasi. V teh bojih je bilo zopet ujetih veliko Rusov, med njimi en general, in zaplenjenih je bilo tudi več strelnih pušk.

Ujetniki pripovedujejo o strahovitem učinku našega artiljerijskega ognja.

Južno od Strwiža, kjer gre naša fronta preko Starega Sambora, bitka stoji. Stryl, Körsmesz in Sereth so zavzele naše čete, prepodivši sovražnika.

O dogodkih v Adriji se je poročalo vrhovnemu poveljstvu:

17. t. m. zjutraj se je vršil na morški strani od Spizza d'Ostro spopad med posameznimi torpedovkami, podmorskimi čolni in letalom ter francosko križarko »Waldeck Rousseau«. Vkljub temu, da je križarka živahno obstreljevala naše čete, so se vendar vrstile neposkodbane. Francoska križarka je tudi obstreljevala svetilnik na Spizza d'Ostro, a ga je le neznan poškodovala ob galeriji. Dalje na morju opazovana glavna moč francoskega brodogradnje, je zagledavši podmorske čolne, kar najhitreje zapustila naše vodovje.

Naše torpedne ladje so 13. t. m. zgodaj zjutraj izvršile napad na barsko pristanišče in so iz najbližje bližine s topovi razrušile nekaj skladišč in naloženih vagonov.

Naměstnik načelnika generalnega štaba: Hoefer, generalni major.

S srbskega bojišča.

Neresnične srbske vesti.

DUNAJ 20. (Kor.) Uradno se razglasi: 19. oktobra. Srbsko časopisje je zadnje dni razširjalo celo vrsto vesti o srbskih zmagah, ki si jih sicer morda Srbi žele, ki so pa z dejanskimi razmerami v popolnem nasprotju in se morejo skriti na sledeče:

1. Zmaga, ki so jo dosegli pri Kurjačici, je bila umeknitev iz preplavljenih majhne mostne utrdbe, ki jo je povzročila Drina, ki je izstopila iz struge, ne pa srbski napad; utrdba je sama po sebi ni imela posebnega pomena. Umeknitev se je izvršila v največjem redu, da, celo, ne da bi jo motil sovražnik, in so torej vesti o množičnih ujetnikih popolnoma neresnične.

2. Na Gučevem brdu se zaradi velike bližine tam se nahajajoče bojne črte vrše boji skoraj vsak dan, v katerih so sedaj Srbi, sedaj zopet naši napadalci. Posebnega pomena ti boji niso. Zato so tudi srbske vesti o velikem uspehu na Gučevem brdu izpreverjanje resnice.

Nasprotno pa zamočuje nasprotnik, da je bil isti dan, ko je bila izvojevana »sijajna zmaga« na Gučevem brdu, dalje proti jugu krvavo obiti mnogo resnejši, po artiljeriji podpiran srbski naskok.

3. Na Romanji Planini nadaljuje divizija, ki so jo Srbi baje razbili, očistevalno akcijo. Del te divizije so 12. in 13. t. m., v hrabrem boju razkropili tri ali štiri srbske bataljone in ujeli številne po gozdu se potikajoče vojake in častnike.

S tem je srbsko vojno poročanje dovolj označeno in ne potrebuje nadaljnjih komentarjev.

Potiorek, feldcajmajster.

Sporočilo nemškega glavnega stana

BEROLIN, 20. (Wolffov urad.) Veliki glavni stan, 20. oktobra dopoldne. Od Ostende ob obali prodirajoče nemške čete so zadele v Yserkem odseku pri Nieuportu ob sovražne čete, s katerimi se borijo od predvčerajšnjim. Tudi včeraj so bili sovražni napadi zapadno od Lille odbiti ob velikih izgubah napadalcev.

Na vzhodnem bojišču se ni pripetilo nič bistvenega.

Angleški podmorski čoln potopljen.

BEROLIN, 20. (Kor.) Kakor se poroča s poučene strani, niso imeli Nemci po uničenju angleškega podmorskega čolna »E 3« nikakih izgub.

Spomenica nemške vlade o kršenju ženevske konvencije.

BEROLIN, 20. (Kor.) »Reichsanzeiger« piše v uradnem delu: Cesarska vlada je

dala naslednjo spomenico o kršenju ženevske konvencije z dne 6. julija 1906. Ista po francoskih četah in četaših dostavi francoski vladi in vladam nevtralnih držav:

V sedanjih vojni so francoske čete in četaši na najočitejši način kršili določbe ženevske konvencije z dne 6. julija 1906. Ista, ki ste jih odobrili Nemčija in Francoska in se nanašajo na zboljšanje usode ranjenec in bolnikov na bojišču se nahajajočih armad. Cesarska naredba z ogorčenjem naznanja javnosti to mednarodno pravo in človečnost zasmejujoče ravnanje z nemškimi ranjenci, nemškimi sanitetnimi formacijami in nemškim sanitetnim osebjem ter s tem slovesno protestira proti nezasišanih krivicam od vseh kulturnih držav sklenjenega svetovnega dogovora.

Pomoč beguncem.

PARIZ, 20. (Kor.) »Echo de Paris« javlja: V posvetovanju pariškega občinskega sveta s seinskim prefektom se je sklenilo, da se vzame 117 milijonov frankov posojila za pokritje zaradi vojne nastalih izrednih izdatkov. — Izdali naj bi se boni po 100, 500 in 1000 frankov z enkratnim potekom in največ 6 odstotnim obrestovanjem.

Razprava proti izgredu proti Nemcem v Deptfordu odgojena.

LONDON, 20. (Kor.) Osebe, ki so bile ob priliki izgredu proti Nemcem v Deptfordu aretirane, so bile izročene danes policijskemu sodniku. Razprava se je odgodila.

Princ Arsen Karagorgjevič ruski vojak.

PETROGRAD, 19. (Kor.) Včeraj dopoldne je prispel semkaj princ Arsen Karagorgjevič, da se v ruskih vrstah udeleži bojev.

Srbi odklonili ustanovitev srbsko-bolgarske preiskovalne komisije v okraju Strumnica.

SOFIJA, 20. (Kor.) Bolgarski poslanik v Nišu, ki je imel zadnji čas ponovne pogovore z vodjo ministrstva za zunanje zadeve glede vedno slabšega položaja Bolgarov v Novi Srbiji, je predlagal ustanovitev mešane srbsko-bolgarske preiskovalne komisije v okraju Strumnica, ki naj ugotovi pritožbe zadnjih ubitnikov. Srbska vlada je odklonila ta predlog. Ta odklonitev dovolj označuje srbsko postopanje.

Bolgarski socialisti proti postopanju Grkov v Makedoniji.

SOFIJA, 20. (Kor.) Socialistični list »Narod« priobčuje v oigled postopanju Grkov proti bolgarskemu prebivalstvu Makedonije oklic, v katerem pozivlja Bolgarsko, da naj izpolnjuje svoje svete dolžnosti ter štiti bolgarski narod v Makedoniji.

Opozicija v grški zbornici opustila svoj namen, da bi interpellirala vlado glede ubežnikov in glede egejskih otokov.

ATENE, 20. (Kor.) Opozicija je nameravala, da v današnji zbornici seji glede ubežnikov in glede egejskih otokov interpellira vlado, pa morala je to svojo nakano opustiti, potem ko je ministrski predsednik Venizelos v zbornici izjavil, da glede sedanje položaja vsako tako vprašanje odklanja že v naprej.

Na zahodnem in južnem švedskem obrežju svetilniki ugasnjeni.

STOCKHOLM, 20. (Kor.) Naznanja se, da se morajo svetilniki, svetilne ladje in svetilne boje na zapadni in južni švedski obali ugasniti. Izvzeti so helsingforski in malmöerski svetilniki, svetilne bove ob vzhodu v Malmö, treleborgska svetilna ladja in pa svetilni ognji in svetilne bove ob vzhodu v Trelleborg.

Črnovojnikom, ki odhajajo pod orožje.

DUNAJ 20. (Kor.) Kakor je znano, so se vršili v času od 1. do 20. oktobra nabori v letih 1892., 1893. in 1894. rojenih črnovojniških obvezancev. Oni, ki so jih spoznali za sposobne za črnovojno službo z orožjem, morajo 26. oktobra 1. 1914. oditi pod orožje. V njihovem lastnem interesu je, da prinesejo s seboj par močnih, primernih, udobnih čreveljev, oziroma škornjev, opank, potem toplo volneno spodnje perilo, toplo obleko (volnen telovnik z rokavi, volnene jopice, kožuhe, pokrivala itd.), volnene nogavice ali volnene cunje za ovitje nog, volnene rokavice, snežne čepice, zapestnice, tople šlape, topla pokrivala (koce) in nahrbtnik, vsekakor pa jedilno orodje in posodo za jed, če imajo take stvari. Te stvari plača vojaška uprava po njihovi ceni, če jih spozna za uporabne v vojaški službi.

Prestolonaslednik v avdijenci pri cesarju.

DUNAJ, 20. (Kor.) Nadvojvoda prestolonaslednik je bil danes od cesarja vsprejet v dveurni avdijenci ter je cesarju poročal o bojih v Galiciji.

Nj. Veličanstvo cesar odlikoval poveljnika oblegovalne armade pred Antwerpom.

DUNAJ, 20. (Kor.) »Neue Freie Presse« javlja: Cesar je podelil poveljniku nemške oblegovalne armade pred Antwerpom, generalnemu polkovniku pl. Beselerju veliki križec Leopoldovega reda z vojni dekoracijo.

Nadvojvoda Fran Salvator v Zagrebu.

ZAGREB, 20. (Kor.) Danes dopoldne je dospel semkaj nadvojvoda Fran Salvator, generalni nadzornik prostovoljne sanitetne oskrbe, da bi si ogledal organizacijo oskrbe ranjenec. Pregledal si je vse tozadevne ustanove zelo podrobno in je izrazil svojo zadovoljnost in priznanje glede natančnosti sanitetne službe in pa glede radodarne pomoči vseh prizadetih krogov.

Odlikovanje za hrabrost.

DUNAJ, 20. (Kor.) Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Dva častnika 14. lovskega bataljona sta bila za svoje hrabro ravnanje pred sovražnikom deležna Najvišjega odlikovanja. Stotnik Neumann je s svojim pogumnim nastopom in smotrenim vodstvom dosegel uspeh, da so deli njegove stotnije, oddelek strojnih pušk njegovega bataljona in deli drugih čet vzeli okop in zaplenili 18 topov in 9 municijskih voz. Sovražnik se je moral umakniti iz okopane postojanke.

Rezervni poročnik Klimacuk je ugrabil ob koncu boja pri Wasiľovem z enim nadlovcem in 6 lovci svoje stotnije umikajočemu se sovražniku še šest topov in jih spravil na varno.

Odvetje častnih naslovov.

PETROGRAD, 20. (Kor.) Car je odredil, da se morata nemškim, avstrijskim in ogrskim državljanom odvzeti častna naslova komercialnega svetnika in industrijskega svetnika.

Otvoritev novega vseučilišča v Frankobrodu od Meni.

BERLIN, 20. (Kor.) Senat vseučilišča v Frankobrodu od Meni, ki se je dne 18. t. m. odprl brez vsakih svečanosti, je sporočil cesarju Viljemu brzojavno zapričeto svoje delo. Cesar Viljem je brzojavno odgovoril takole: Rad bi bil danes, na ta pomemben dan, osebno prisostvoval slavnosti velikodušne ustanove mesta Frankobroda in njegovega darežljivega meščanstva. Potrebna obramba domovine proti napadom naših sovražnikov pa mi nalaga nujnejše posle. Novo torišče nemške kulture in znanosti spremljam moje najsrčnejše čestitke. Naj bi se ta novi zavod iz resnih ustanovnih časov povzpela do krepkega razcvitaja v srečnejših dneh. Naj bi neumorno delo učiteljev in njihovih nemških dijakov prevečevala vse čase velika skupna ljubezen do domovine, katero sedaj naš nemški narod krepi in pretvarja v nepremagljivo.

Zdravstveno stanje bavarskega kralja.

MONAKOVO, 20. (Kor.) »Korrespondenz Wilhelm« javlja glede zdravstvenega stanja kralja: V obče se kralj počuti dobro. Rano so prevezali in se je pri tem dogladno, da se ista čeli čisto normalno.

Kolera.

DUNAJ 20. (Kor.) Zdravstveni oddelček ministrstva za notranje zadeve uradno poroča:

Dne 20. t. m. sta se bakterijološko dognala dva slučaja azijske kolere na Dunaju, dalje po en slučaj v Brnu, Kremziru in Wittkowitzu, okraj moravska Ostrava, in pa v Tešenu v Šleziji. Glede enega slučaja na Dunaju gre za nekega ubežnika iz Galicije, ki se je zadrževal sedaj v Volšperku na Koroškem. Glede vseh drugih slučajev gre za vojaške osebe, povrhu se iz severnega bojišča.

Poročila iz Galicije z dne 20. t. m. javljajo dalje 76 slučajev obolelih vojakov v Gorlicah in 14 slučajev v Uhercah, okraj Lisko.

Razprava proti atentatorjem Principu in sodrugom.

SARAJEVO, 19. (Kor.) Med nadaljevanjem dokazilnega postopanja je bila zasljučana še cela vrsta prič, ki so po večini znanci atentatorjev in pa tudi takih, ki so bili očividci atentata in deloma tudi sami ranjeni.

Več prič izpove, da je Čabrinović po novno pravi, kako ceno se živi v Srbiji,

da pride srbsko vojaštvo v Bosno in pa, da so v Srbiji ljudje navdušeni za vojno v Bosni.

Čabrinović vse to potrdi in pripomi, da se v Srbiji smatra Bosno kot svojo deželo.

Značilno za delovanje »Narodne obrane« je izpovedanje Trička Kristanovića, ki izpove, da so ga v Belgradu, ko je tam iskal dela, prijeli srbski orožniki ter ga seznanili s stotnikom Tankosićem. Ta ga je takoj sprejel kot komitaša. 140 takih komitašev so vežbali, kako treba polagati mine, razstreljevati predore in druge železniške priprave. Vse to je nadzoroval general Janković. Po aneksiji Bosne so jim odvzeli bombe in jih odpustili.

Priča je potem služil pri generalu Jankoviću. V prvem pomenu pa je bil zaposlen le pri »Narodni obrani«. Ta se je pečala z vohunstvom in je imela v vojnem ministrstvu malo zalogo orožja. Državni uradniki in častniki so bili nje udje. Po sedemesečni službi je dobil priča vstopnico kot član »Narodne obrane«. To je bila vizitka Bože Milanovića, na kateri sta bili utisnjeni besedi »Narodna obrana«, nek pečat in dve roki z mrtvaško glavo.

Iz Šabca so poslali pričo v vojno ministrstvo po revolverje. Tam je videl natančen topografski zemljevid Bosne. V Srbiji je slišal povsod in vedno samo sovražno govoriti proti Avstriji. Izpove, da so bile vse priprave za vojno proti Avstro-Ogrski dovršene.

Nasproti priči Talangi se je Čabrinović dan pred atentatom izrazil, da nadvojvoda Fran Ferdinand ne bo nikoli vladal. Prihodnje leto da bo vladal v Bosni kralj Peter. Neke druga priča, ki je služil kot srbski vojak v Valjevu, je razjasnil, da so se komitaši ustanovili leta 1906; oborožila jih je srbska vlada. Njih vodje so bili aktivni častniki in podčastniki. Njih naloga je bila, izzvati v turških provincijah upor. Za časa avstrijske krize je bilo delo »Narodne obrane« naperjeno proti Avstro-Ogrski, proti kateri se je propagirala vojna na življenje in smrt. »Narodna obrana« je srbska vlada podpirala tudi z denarjem in jo preskrbovala z orožjem. Pododbor, takozvana »črna legija« je imel nalogo, da uniči vsakogar, kdor bi proti »Narodni obrani« kaj zakrivil.

Čabrinović potrdi to izpovedanje iz spisov, ki so se sedaj ob času vojne našli v Loznici in Malem Zvorniku, nanašajočih se na ogledništvo v Bosni in konstatira, da je bilo v Srbiji samo v Loznici zaznamovanih več kot 100 v Bosni živečih ogleduhov. Iz spisov sledi, da so bila bosniška sokolska društva samo pretveza za delovanje »Narodne obrane« in za pripravljane vojne in ustaje v Bosni.

V zapisniku, sestavljenem s FZM Potiorekom, pripoveduje ta slednji podrobno o znanih dogodkih pri atentatu.

Iz zapisnika z grofom Harrachom sledi, da je priča slišal, da je nadvojvoda prestolonaslednik po drugem atentatu izgovoril proti knežini hohenberški, ki se mu je zgrudila na kolena: »Zofija, ne smeš umreti! Živi za naše otročiče!« Priča je nato vprašal nadvojvodo, če ga kaj boli. Ta mu je z vedno pojemajočim glasom odgovoril, da ni nič.

Izpraševanje drugih prič je irelevantno.

Vojne priprave na Portugalskem.

O vojnih pripravah na Portugalskem povzame »Berliner Tagblatt« iz portugalskih, v začetku oktobra izšli listov sledeče:

Kakor poroča list »Diario de Noticias« z dne 2. oktobra, je bilo že takrat dognano, da je Portugalska odločena, da se udeleži vojne proti Nemčiji. List celo razglasi, da se portugalska armada priključuje angleškemu levemu krilu. Najprej odputuje artiljerija pod poveljstvom generala Jaymea de Castro.

Glede števila armade, ki odkoraka na bojišče piše lisabonski list »Capital«: Medtem ko eni pravijo, da pomožimo angleško armado s 120 topovi sistema Schneider-Canet, trdijo drugi, da postavimo na bojišče samo štiri oddelke, vsakega s tremi baterijami. V prvem slučaju bi celokupno moštvo ne preokarčilo števila 2500 mož. Druge čete, ki naj bi sledile artiljeriji, obstojajo, kakor se čuje, iz pehote, konjenice in pionirjev. Vseh skupaj bi bila ena divizija pod poveljstvom generala Judica da Costa. Portugalska vlada je razpisala dobavo 18.000 suknjenih uniform. Vojni minister je naročil nakupiti 2000 mul.

V prihodnjih dneh baje odputujeta na Angleško od generalnega štaba polkovnik Garcia Rosado in artiljerijski stotnik Roberto Ivens Ferraz v svrhu, da skupno z

angleškim generalnim štabom doženeza temelj, na podlagi katerega se naj Portugalska udeleži vojne.

Na podlagi zavezne pogodbe, ki obstoja med Portugalom in Angleško je bila Portugalska obvezana poseči v vojno, kajti ta pogodba Portugalski nalaga, da podpira Angleško na njen poziv z vojaiki in z ladjami, če bi kak sovražnik hotel napasti evropsko ali kolonijalno angleško posest.

Obleganje Przemysla.

Vojni dopisnik graške »Tagespost« poroča z 19. dne t. m. iz glavnega tiskovnega stana: Po tridnevni, skrajno težavni in raznih dogodkov bogati vojni smo v torek zvečer dospeli v trdnjavo Przemysl. Przemysl je popolnoma prost sovražnika — po tridesetih silnih krvavih bojih v posameznih trdnjavskih odsekih, kjer so Rusi hoteli izsiliti z vsemi sredstvi vdor in zapustili cele hribe mrtvih trupel. Trdnjava je pod poveljstvom podmaršala Kusmaneka sijajno izpolnila svoj smoter in odbila vse naskoke. Ruske izgube so znašale 40.000 mož, naše pa samo 1000 mož.

Trdnjavske čete so se borile z neprekosljivo hrabrostjo. Na posameznih mestih je prišlo do vročih spopadov, v katerih so naše čete vedno zmagovale, dasi ravno so se ruski vojaiki borili obupno, ker so jih za hrbotom ogroževale njihove lastne strojne puške, da bi jih podile naprej. V resnici so namreč ruske strojne puške večkrat streljale v svoje lastne vrste. Udarjali so tudi šrapneli v mesto Przemysl, vendar pa je mesto trpelo le malo.

Przemysl je bil dovoljno oskrbljen, ker je civilno prebivalstvo moralo dokazati, da ima živeža za tri mesece. Ne nasladih in potratnih stvari je začelo primanjkovati, kar je imelo za posledico, da so začele rasti cene tem stvarim. Življenje v mestu se je tekot obleganja razvijalo skoraj normalno. Ponašanje trdnjavskega poveljnika in posadke je navdajalo prebivalstvo s tako velikim zaupanjem, da se nikjer ni pojavljalo vznemirjenje. Vsak dan so izhajali časopisi z vojnimi vestmi v nemškem, ogrskem in poljskem jeziku, ki so prihajale v mesto po radiotelegrafičnem potu.

Tekom svojega bivanja v trdnjavi sem slišal ves dan grmenje topov iz okolice, kjer se je vršil velik boj. Od časa do časa je bilo grmenje topov posebno močno. Z dovoljenjem trdnjavskega poveljstva sem posetil utrdbo, kjer se je ravno dovršil ljut boj. Ogledovanje pod vodstvom poveljnika utrdbe je bilo zelo zanimivo. Utredba je bila tekot štiridnevnega boja naravnost zadeta petstokrat, dočim je približno šest tisoč krogelj udarilo v bližino. Utredba sama je oddala okrog 3000 streliv. Sovražnik je prodril do razdalje sedemsto korakov in je imel pet tisoč mrtvih. Nasprotno pa so bile naše izgube majhne in so znašale samo enega mrtvega, ki ga je zadela granata, in sedem ranjenec. Poškodbe utrdbe so se vedno tekom noči zopet popravile. Poveljnik utrdbe je bil nadporočnik Mikes, rodom Oger. Okolica utrdbe je bila urejena jako zanimivo, ozemlje pred utrdbo razorano in obdano z žičnimi zaprekami. Zadnja stran se da najbolje primerjati vinskim kletem.

Na vse strani vodijo vojne železnice in brzojavne žice k zalogi municije. Na drevesih so bila prirejena opazovališča za strelsko vodstvo. V bližini utrdbe se je vršila bitka, ki so se je udeležili tudi deli graškega zbora. Naši so vrgli sovražnika, ki je moral bežati čez San.

O obstreljevanju trdnjave pripoveduje poročevalec dunajske »Zeit«: Od 4. oktobra dalje so Rusi noč in dan kar najsilnejše obstreljevali naše utrdbe in so skušali z ogromnimi silami z naskokom vzeti trdnjavo. Ruska oblegovalna armada je obstreljevala utrdbe z 8, 10, 15, 18 in 21 centimetrskimi topovi in 8 centimetrskimi la-dijskimi topovi, ne da bi bila tudi le ena utrdba trpela večjo škodo. Skoraj neverjetno je, da so se Rusi upali naskočiti trdnjavo, ne da bi bili prej z artiljerijo razorožili naše utrdbe, in so tako morali pričakovati najstrašnejših izgub. In v resnici so Rusi začeli od vseh strani divje in blaznosmelo naskakovati trdnjavo. Ruska oblegovalna armada je tako daleč obkolila trdnjavo, da so bili že okroginokrog trdnjave izkopani strelski jarki, v katerih so se zbrali Rusi. Iz teh jarkov so v velikih tolpah naskakovali utrdbe, opremljeni z žičnimi škarkami in ročnimi bombami. Odzadaj pa so jih naganjali njihovi lastni častniki z biči in revolverji. Večkrat se je tudi s kartečami in strelnimi puškami streljalo od zadaj na ruske

Čete, da se ne bi umikale. Tako so drli ruski vojaki — deloma rezervniki, stari po 30 do 40 let — proti utrdbam. Naši topovi, strojne puške in pehotne puške so jih naravnost žele. Tako so naskakovali peševine mase nepretrgoma celih 72 ur trdnjavo skoraj na vseh točkah, in že je bil obit en napad, so prihajale nove, ojačane mase, ki so doživljale enako usodo.

Obstreljevanje in naskakovanje je doseglo višek 6. in 7. oktobra. 7. oktobra je raznesla vest, da so Rusi vdrl v neko utrdbu. Posreči se ta vest ni potrdila. Rusi so sicer na nekem mestu prodrli napreke in okrog 1000 njihovih mož je skušalo zjutraj ob treh z nadčloveško energijo vdreti v utrdbu, toda posadka jih je z brezprimerno hrabrostjo naskočila z bajonetni in kopiti ter jih pobila, ostanek pa ujeta.

7. oktobra zvečer je bilo najavljeno, da prihajajo vedno nove mase pred trdnjavo. Ujetniki so povedali, da se za to noč pripravljajo nov velikanski naskok na tri četrte trdnjavskega okrožja. Rusi so vedeli, da prihajajo naše čete na pomoč trdnjavi in so poizkusili zavzeti trdnjavo to noč. Vse je pričakovalo ljutega napada in nekako čudno se je zdelo, ko je naskok izostal. Najbrž so Rusi uvideli, da bi bili tudi ta naskok zaman in so si hoteli prihraniti nadaljne izgube. 8. oktobra zjutraj so se Rusi začeli umikati. Naša artiljerija jim je pošiljala zadnje pozdrave, ko se je s težavo pomikali skozi ogromna močvirja. Popoldne je dospela v Przemysl prva naša patrulja, ki jo je vodil mlad huzarski stražmojster z zlato hrabrostno kolajno na prsih. Pod zaščito svoje artiljerije so se Rusi skoraj beže umaknili iz svojih pozicij. Od 10. oktobra dalje je trdnjava zopet popolnoma prosta.

Naše čete so naravnost občudovali Ruse v njihovih naskokih. Morali so se mnogo naučiti v japonski vojni, in to posebno v trdnjavijski vojni in zdelo se je naravnost, da so se morale napadne čete prav posebej vežbati za naskok. Naravnost presenečalo je, s kako izveženostjo so znali Rusi uporabljati lopato. Z ognjenimi šotornimi pokrivali so se priplazili do določene črte, kjer so se pobilskovo hitro vkopali. Tako so prišli ponoči in v megli, da jih skoraj niti opazili nismo, do naših žičnih ovir, kjer so nato poizkusili zadnji naskok. Naskakovali so, prezirajoč smrt, s francoskimi žičnimi skaklji, priklenjeni na puškah in z neštevilnimi ročnimi bombami. Tamkaj so jih sprejeli po naši topovi, strojne in pehotne puške, ki so strahovito mesarile po njihovih vrstah.

Sam sem videl v žičnem omrežju mrtva trupla Rusov, viseča v najnevarnejših položajih, in kdor je videl kdaj tak grozen prizor, ga ne pozabi nikdar. Bilo je namreč do pred par dnevi popolnoma nemogoče pokopati na glasi in v omrežju ležala trupla, ker je ruska artiljerija takoj začela streljati, kakor hitro je zagledala najmanjši cilj na glasi. Tudi jaz sem mogel pogledati tjakaj le dobro zakrit za vrečami peska.

Rusi so imeli pred Przemyslom velikanske izgube, ki se cenijo na najmanj 40.000 mož, med njimi 15.000 mrtvih. In vse te izgube so bile zastopni. Vkljub besnim naporom in ljutemu obstreljevanju so naše izgube zelo majhne in vse utrbe so popolnoma nepoškodovane.

Razne politične vesti.

Vojna in narodno vprašanje. Narodno socijalno „Naše Slovo“ piše: V praških lazarjih je dovolj tudi madžarskih in nemških vojakov. Kakor vemo iz njihovih izpovedi, so se v strahu vozili v Prago. Se le, ko so videli, da se žnjimi postopa kakor z brati ter da jim strežniki in drugi preskrbujejo celo čitva v maternem jeziku, so izginjale njihove bojazni kot sneg na solncu. Le toliko: Ti moji se v času težkih izkušenj spoznali, da je pri nas boljši ljudji, nego so oni pričakovali. In ti moji se povrnejo k svojem in bodo pripovedovali. Mnogokateri njih je ostavil tu trajnih prijateljev. Torej: narod se v tej vojni in pod njenimi učinki

spoznavajo po lastnem opazovanju in se bližajo drug drugemu. Bližajo se drug drugemu v težkih casih, ko se izpostavljajo najzanesljivejši prijatelji. Na ta način primore vojna, ako Bog da, do uravnave narodnega vprašanja. In vsakdo, ki bo deloval v tej smeri, bo krepil državo.

Damski odbor - nabiralništvo darov v naravnih darov za Trst in Istro.

Damski komite v Trstu je imel včeraj v veliki namestništvni dvorani svojo sejo.

Namestnica predsednice njene jasnosti gospe predsednice princesine Hohenne, ki je vsled bolezni zadržana, je predsedovala gospa Nina Valerio, županova soproga ter pozdravila zborovanje s primernim nagovorom, v katerem je opozarjala na dosežanje vspehe odbora in povdarjala potrebo, da je treba tudi v naprej zelo intenzivno delati in zastaviti vse moči v interesu zapričete akcije.

Ker je vojno ministertvo v posebni naredbi opozorilo na to, da se v monarhiji in v vsaki posamezni kronovini ustanove vojno preskrbovalna nabiralna mesta, se je odbor prijavil kot nabiralništvo darov v naravnih darov za Trst in Istro. S tem si je nadel odbor uradni značaj in v prihodnje se bo raztegnilo njegovo delovanje čez Trst in celo Istro. Da se ta organizacija izvrši, se bodo na poziv namestništva in posameznih okrajnih glavarstev v posameznih okrajih in v mestu Rovinju ustanovili odbori, ki bodo skrbeli za to, da se bo v svrhe oskrbovanja tudi delalo in ki bodo nabrane reči odpošiljali vsaki teden nabiralnici v Trst.

Zato bo morala v prihodnje direktno odpošiljati darov od strani društev, odborov in posameznikov na osrednji odbor izostati in naj se v prihodnje vsi darovi — obleka in darovi v naravnih ali v denarju — odpošiljajo na nabiralništvo darov v naravnih darov in Trstu in sicer darovi v denarju v roke blagajnika gosp. dr. Wlczeka, obleka na nabiralništvo v Lloydovih palači, darovi v naravnih darov na nabiralništvo ulica Lazzaretto vecchio št. 40.

V včerajšnji seji so se vsprejela in dobila poročila o dosežanjem delovanju odborov, o stanju blagajne in o vspehu razstave došlih darov. Sklenilo se je, da se nadaljuje v dosežanjem smislu, ki je prinesel toliko lepih vspehov.

Odbor se obrača do javnosti s prošnjo, da naj se podarjajo v prvi vrsti svačlice, tobak za svačlice in pipe. Kadilci so nadalje naproseni, da stavijo odboru na razpolago prazne pločevinaste škatlice za svačlice, ker take škatlice vojaki na bojišču lahko porabljajo, da v njih hranijo svačlice.

Slednjic se je sklenilo, obrniti se z okliom na primorsko prebivalstvo, da naj podarja odboru kože jagnjet, domačih zajcev, koz in poljskih zajcev, ker misli odbor te kože porabiti za napravo spodnje obleke za vojake.

Telovadno društvo „Sokol“ v Trstu

Vaditeljski zbor telovadnega društva „Sokol“ v Trstu javlja bratom članom in sestram članicam, da zopet prične z redno telovadbo in sicer: moški šolski naraščaj ob sredah in sobotah od 2 in pol do 3 in pol popoldne; ženski šolski naraščaj ob sredah in sobotah od 4 in pol do 5 in pol popoldne; članice ob torkih in četrkih od 7 in pol do 8 in pol zvečer; dijaški ob ponedelkih in petkih od 5 do 6 zvečer; člani ob nedeljah od 9 dalje. (Članska telovadba mora ob delavnikih odpasti, ker primanjkuje vaditeljev. Oni bratje, ki niso bili pozvani pod orožje, se pozivljajo, da prihajajo k telovadbi ob nedeljah, dokler se ne izpremenje vladujoče razmere.)

Slovenskim staršem!

Vaditeljski zbor telovadnega društva „Sokol“ v Trstu je sklenil v svoji zadnji seji, dne 12. t. m., da bo nadaljeval s telovadbo moškega in ženskega šolskega naraščaja.

V sedanjem resnem času, ko je toliko o-

četov naše mladine pozvanih pod orožje, preti tej mnogo večja nevarnost potulčenja, nevarnost, da ne zalje na slaba pota in med slabe tovariše. Z ozirom na to je sklenil vaditeljski zbor kljub temu, da je tudi večina njegovih članov pod orožjem, da iznova začne gojiti telovadbo šolskega naraščaja obeh spolov, in sicer pričeni s dnem 14. oktobra. — Dve telovadni uri sta se doslej že vršili; vpisalo se je že več moškega in ženskega naraščaja, a vendar pogrešamo med njimi še mnogo onih otrok, ki so prejšnja leta tako redno obiskovali našo telovadbo. Nadejamo se, da nam ostanejo zvesti tudi sedaj in se zopet vpišejo danes, v sredo, 21. t. m. pri vršci se telovadbi.

Telovadba dečkov se bo vršila vsako sredo in soboto od 2 in pol do 3 in pol popoldne; telovadba deklic pa ista dneva od 4 in pol do 5 in pol popoldne v društveni telovadnici, ulica Stadion št. 21.

Pozivljamo slovenske starše, da vpišejo svoje otroke v sokolski naraščaj, kjer pod skrbnim in strogim nadzorstvom najdejo dobro družbo in razvedrilo, kjer se jim nudi, da krepje svoja mlada telesa in se razvijejo v zdrave mladeniče in dekleta.

Vsak zavedni slovenski oče, vsaka zavedna slovenska mati naj vpiše svojega otroka v sokolski naraščaj, da tako ohranimo svojo dečo zdravo in nepokvarjeno svojemu narodu! Na zdar!

Vaditeljski zbor.

Domače vesti.

O ranjenih odnosno bolnih vojaki. Včeraj so dospeli v Trst vojaki 97. pešpolka Ivan Belloso od 11., Josip Male od 7. in Ivan Bughin od 14. stotnije, ter Avgust Jeršek od 6. stotnije 17. pešpolka in Stefan Kaufmann od 9. stotnije 5. honvedskega pešpolka. — Iz pomožne bolnišnice v zavodu „Austro-amerikane“ je bilo po prestani petdnevni opazovalni dobi izpuščenih 19 vojakov.

Člani in članice pevskega društva „Trst“ so vabljani, da se polnoštevilno udeležijo sestanka, ki se bo vršil v petek, 23. oktobra, v spodnji dvorani v „Narodnem domu“ ob 8 in pol zvečer.

Patrijotično navdušen novinec je 21-letni mesar Ivan Sibera (najbrže bo: Zibera), ki stanuje v ulici di Riborgo št. 35. Sibera je bil namreč včeraj potrjen k vojakom. Sinoči ob 10. uri je pa, idoč po ulici Sv. Antona razbil veliko, 120 kron vredno šipo izloženega okna prodajalne trdke Smolars na vogalu ulic Sv. Antona in Nuova. Bil je seveda takoj nato aretiran in odveden na policijo, kjer je rekel, da je ono šipo razbil zato, da dá duška svoji grozni jezi, izvirajoči iz dejstva, da je bil potrjen k vojakom. Bil je na to pozvan ravnetelj trdke Smolars, ki je pa izjavil, da trdka ne bo trpela nikake škode, ker je zavarovana proti takim slučajem, in da sploh noče vložiti nikake ovadbe. Vsled tega je bil tako patrijotično navdušen Sibera izpuščen.

Ukraden perilo. Tatova aretirana. Gospod Andrej Košuta stanuje v dvorcu Hagigona v šetališču sv. Andreja št. 20. Predvčeršnjim, ko je bil gospod Košuta odsoten, so pa tatovi vlomili v njegovo stanovanje ter odnesli za 250 kron perila in uro budilko. Gospod Košuta je to seveda prijavil policiji, ki je nadzorniku Titzu poverila nalogo, da poišče tatove. No, nadzornik se je res kmalu posrečilo, da je izvolil in aretirati izmuzvice: bila sta dva, in sicer policiji in sodišču dobro znana 24 letni Alojzij Ščulac, ki stanuje v ulici Belgoglio št. 8, in 23letni Karel Škabar, stanujoč v ulici del Belvedere št. 9. Ta dva pičta sta imela na sebi za njih nena- vadno lepo perilo, katero je pa g. Košuta spoznal za svoje. — Včeraj predpoldne je pa nek redar našel v bližini dvorca Hagigona pod kupom kamenja vse ostalo, g. Košuta ukraden perilo.

Okradla je svojega ljubimca. 29letna Amalija Glaser, bivša prostitutka, je res nepoboljšljiva. Neki Alojzij Baldissera se je je bil usmili in da jo reši prejšnjega sramotnega življenja, jo je bil vzel k sebi ter živel z njo v divjem zakonu; stanovala sta

v ulici Dante Alighieri št. 12. Amalija bi bila lahko srečno in pošteno živeča z Alojzijem; a ni je dobro delo. Ko je predsonno prišel Baldissera domov, ni našel več ne Amalije, ne 90 kron denarja, ki ga je hranil v predalu neke omare. Seveda je šel Baldissera na policijo in tam povedal, kaj se mu je zgodilo: policija je pa Amalijo kmalu našla in jo aretirala.

Umrli so. Prijavljeni dne 20. t. m. na mestnem fizikatu: Medič Karel, 28 let; Baldini Jernej, 66 let, ul. del Lavoratori št. 208; Batič Marcel, 28 let, ul. P. P. Vergerio št. 228; Cesaratto Angel, 3 mesece, ul. della Sanita št. 6; Jamšek Klementina, 58 let, Goldonijev trg št. 11; Venutti Edvard, poltretji mesec, ul. Sv. Mohorja št. 4. — V bolnišnici pri Sv. Mariji Magdaleni dne 17. t. m.: Marega Orest. — V bolnišnici pri Sv. Mariji Magdaleni dne 18. t. m.: Kljuder Jurij, 9 let; v ravnosti bolnišnici dne 19. t. m.: Gradišar Marija, 16 mesecev.

Darovi.

— V počenjenje spomina pok. Ojuro Vučkovića sta darovala g. dr. Josip Wilfan in soproga K 20 za moško podružnico CMD.

— V počenjenje spomina gosp. Ojuro Vučkovića daruje družina Mankočeva 30 K moški podružnici CMD.

— V počenjenje spomina umrlega gosp. Ojuro Vučkovića daruje g. Ante Bogdanović K 20 za moško podružnico CMD. — Denar hrani uprava lista.

— Za podružnico CMD. pri Sv. M. M. je podaril g. Bauzon Viktor 5 K. — Denar v T. O. Z.

13. Izkaz darov

dospelih deželnemu vojno-pomožnemu uradu pri c. kr. namestništvu v podporo družinam vpoklicanih. Dar c. kr. poštnega urada v Novi vasi pri Rakeku K 12. C. kr. okrajnemu glavarstvu v Gorici dospeli darovi: Nabrano potom vikarskega urada v Gorenjem polju K 45; potom Kanalske občine nabrano K 124.52; po g. dvornem svetniku pl. Fabrisu nabrano K 544; po g. bar. Bianchi nabrano K 18.08; deželno društvo tobakarnarjev K 25.40; župni urad v Rihemburgu nabral K 196 (skupaj K 953.10). Potom „Piccola“ (dne 6., 9., 13. in 15. X.) K 246. Nabrano po gg. Antonu Nemcu, Maksu Jeriču in Ferdu Ferlugu na Opčinah, Konkoneu in v Banah K 469.07. Druga zbirka gosp. Hansa Sixta, obratnega ravnatelja v Krapanu pri Labinju, med uradniki, poduradniki, pazniki in delavci obrata K 1827. C. kr. okr. glav. v Gradiški dospelo K 105.60; istotam dospelo K 20. G. V. Kehbiel in soproga v Trstu K 300. G. English in soproga v Trstu K 250. — Skupaj K 4182.77. Prenos iz 12. izkaza K 101.642.46, torej skupaj K 105.825.23 in 100 frankov v zlatu.

Izkaz darov

iz dne 19. oktobra 1914. Darovali so: Viljem Gandrus K 10. Marija Panič, Barkovlje K 5. Matej Panič, Barkovlje K 5. Klara Godnig, Škedenj K 5. Marija Moretini K 50. Zupanstvo v Srenji K 56.82. Za neko postrežbo 50 vin. Karel Arnstein K 55.60. Potom „Piccola“ K 423.

Vesti iz Gorishe.

Kazlje. Vasica, ki šteje kakih 60 hiš, je darovala podpisnemu šolskemu vodstvu 57 K 80 vin. za nakup volne, iz katere že pletejo oz. kvačkajo šolske deklice kape, dokolenice, zapestnice in nogavice. Tudi nekatera dekleta pridno izdelujejo gori navedene predmete pod vodstvom g. Albine Srebrničeve. Ta znesek je nabral radi poziva c. kr. okr. šolskega sveta v Sežani tuk. učitelj z g. Štef. Zabrcicom. Iskrena hvala vsem, ki so kaj žrtvovali našemu hrabro se borečemu vojaštvu. — Za „Rdeči križ“ je nabral g. Ivan Kljuder K 47.5, katere je že odposlal na pristojno mesto.

Šolsko vodstvo v Kazljah.

ČEŠKO-BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja ulici delle Poste št. 14, vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI

Mehlovana soba zračna, se odda takoj v našem gospodu ali gospici v ulici Commerciala št. 11, III. nadst. 4090

Odda se takoj meblirana soba, na željo tudi hrana. Soba pripravna za gospo v pokoku ali gospodino. Ulica Commerciala št. 9, III. nad, vrata 87. 4008

Gospa (vdova), ki je vsled sedanja vojne zelo oškodovana, išče kakoršni-si-bodi službo. Izvrstna spravevala. Ponudbe na Inzeratni odelok Edinosti pod „Udova 4004“. 4004

Trgovski pomočnik galanterijske stroke se sprejme takoj. Vešč mora biti deželni jezikov. — Anton Potatzky nasl. Gorica, Raštelj 7. 1124

Meblirana soba z dvema posteljama se odda tednim delavcem. Na željo hrana. Ulica Belvedere 12, prilike, levo. 1121

Dunajska krojačnica v Gorici naznanja oškodovana, išče kakoršni-si-bodi vojnje bluze za dame (Kriegsblusen neuste facon), volnena vojna bluz K 14, svilena vojna bluz K 24. — Izdeluje dunajska krojačnica PREGRAD & CERNETIČ, Gorica (Trgovski dom). Obleke, bluze, jopiti itd., najnovejši kroji. — Uzorci na razpologo. 1092

Kdor da kaj na dobro okusno do- mačo kuhinjo, ta zabaja v GOSTILNO BONVICCHIATTI, ul. Carlo Ghega št. 17. Eksportno Budjeviško pivo. 1063

Kupim večjo množino svežih jajc po zmerni ceni. Pojasnila v ulici Farneto št. 12 dorišče. 1094

Odda se takoj dve stanovanji z 2 sobami in kuhinjo. Pojasnila v ulici Belvedere št. 57, pekarna. 1125

50-leten gospod v stalni službi želi spoznanja z lepim, veselim dekletom ali vdovo brez otrok. — Ponudbe pod „RESEN“ na Ins. odelok Edinosti. 1127

Odda se takoj soba in hrana 2 mladencema. Ul. Marco Polo št. 3, III. n. 1126

95° ŠPIRIT 95°
mrežice, dušniki, ci- lindri itd. zasvetiljke

Viktorin in Radium

ter drugih zistemov na plin, spirit in petrolej.

Svetiljke, ognjišča, likalniki, peči pogrevate za kopalni itd. na spirit in petrolej.

V. SCHILLER, Trst, ulica Caserma 17.

Prodajalnica ur in dragocenosti

G. BUCHER
(ex drug Drag. Vekjeta)

Trst (nasproti prejšnje prodaj. D. Vekjet)

Corso št. 35.

Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in menja staro zlato in tudi srebro z novimi vrednoti. — Sprejema naročbe in popravila vsakovrstne srebrnine, zlatanine, kakor tudi žepne ure.

SLOVENC, SLOVANI!

Spominjajte se ob vsaki priliki naše Ciril-Metodove družbe!

PODLISTEK

Vihar in tišina.

Prevod iz italijanske M. C.

Massimo!

Te spominem sem pisala med svojim bivanjem v Ameriki, namenila sem jih vam. To naj ne bo očitanje, niti ne odgovor na krasno pismo z bolnikom na putiki. Je le neki način pokore za moje velike in male pogrčke, za boli, ki sem jih povzročala drugim, za slabo porabo svoje zvečtobe, svojih nad, svoje duše in svojega srca.

Kot pisatelj popravite, kjer se Vam zdi potrebno, in priobčite.

V svoji priprosti resničnosti, brez nakita, brez poetičnega poleta in dramatičnih zapletitvev, imajo vendar neko poetično romantiko in dame jih bodo čitale. Mlade deklice, ki v svojih dolgih urah brezdelja, brezskrbnega, igrajočega se življenja arkajo strup nedolžnih, megle in čustev; in samotne soproje, ki jim je v prozi domačega življenja mirna vsakdanost blage ljubezni dolgočasna ter žele romantične strasti, bodo čitale moje zgodbo in se učile iz nje, da je v tistih mladostnih sanjah redko najti pravega zadovoljenja.

Ob mešniku svoje mladosti sem se obrnila še enkrat v minolost in sem proučila pazno vse svoje življenje. In pri svoji duši moram priseči, da le dve sliki, dve čustvi in dva spomina žive dalje v mojem

srcu in me navdajajo z živim obžalovanjem.

Mirno nagnjenje do Welfarda in otroška ljubezen do svojega očeta; rodbinske vezi, sreča domače hiše! V svoji resničnosti tako poetična proza! Za vsako srce, ki je moji spomini izpreobrnejo, za vsako nepremišljeno, ki jo prepričujejo, občuti moja preužleščena duša odpuščanje za pregrešek. Izročam Vam te izpovedi, Maks, ker one edine izpolnjujejo vrzeli in morejo potrditi resničnost. Zapišam Vam jih kot oporoko, kajti umreti hočem. Je to moj dobro premišljen in trden sklep! Minulo je skoro leto dni po smrti mojega očeta in po ločitvi od Welfarda — in od Vašega pisma v slovo! Vidite torej, da sem imela časa za premišljevanje! Čas in pa izpoznanje svojega novega položaja sta me dovedla počasi od nevolje do življenja k malodušnosti in obupu, a od tega k hrepenenju po smrti!

Odpovala sem iz Turina začetkom novembra. Vkrcala naj bi se bila v Genovi. Dospela sem tja dva dni pred odhodom parnika, dne 26. novembra, in se namestila v hotelu de la Ville.

Ta datum in stanovanje si morate dobro zapomniti. Na večer svojega prihoda sem stala pri oknu svoje sobe, ko sem zagledala, da prihaja na dvorišče voz, iz katerega ste izstopili Vi z neko damo.

Vprašala sem sobarico: »Kdo je ta gospoda?«

»To sta novoporočenca iz Lombardije.«

Nisem vprašala ničesar več. Tudi jaz sem bila že pogodila, da sta poročena!

Sicer pa, kaj naj briga to mene? Duševna putika Vam je vendar dovolila pot do poročnega urada!

Vendar je bilo to trajno presenečenje zame! Ali ste to poroko nameravali že tedaj, ko ste mi priznali svojo ljubezen — in potem je bila Vaša toliko občudovana poštenost le hinavstvo, — ali Vam je ono čustveno nastalo po obolenju na putiki (poslano mi pismo je datiral 24. oktobra), a potem Vam je zadoščalo le en mesec, da ste me pozabili in se odkrli svoji nevolji proti zakonu, se poročili ter nastopili svatbeno potovanje.

Torej je bila Vaša viharna strast, ki sem ji žrtvovala resnično Welfardovo ljubezen, le goreča slama, ki sveti sicer in ugaša brez toplote! To razkritje je razrušilo tudi minolost. Ali ste me ljubili lahkomiselno, ali pa me sploh niste ljubili!

Nisem napravila nikakih nadaljnjih zaključkov; tudi nisem poizvedovala dalje ter nisem poizkušala, da bi Vas zopet videla.

(Pripomba Massima: Bil sem truden in sit svojega življenja, ko sem napisal svoje zadnje pismo Fulviji. Ta ljubezen, ki sem jo krotil s spoštovanjem pred nje poštenostjo, me je silila k razmišljanju o nevarnostih viharnih ljubavnih epizod. Bilo mi je trideset let. Če bi bila Fulvija svobodna, bi jo bil poročil. Ali priklenjena je bila na drugega in se nisem hotel obsoditi za vse svoje življenje v komično vlogo piščega ljubimca. Zato sem poročil drugo.)

[Dalje.]

Zalosti potrta naznanjam prijateljem in znancem, da je moj ljubljeni soprog

Jurij Vučković

po dolgi in mučni bolezni to noč mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v sredo, dne 21. t. m. ob 3-30 popoldne iz hiše žalosti v ulici SS. Martiri št. 24.

TRST, 20. oktobra 1914.

Pavla Vučković
roj. Moro.

To naznanilo naj se smatra za neposredno obvestilo.

Pogrebno Podjetje ZIMOLO, Corso 41.